FITXA IDENTIFICATIVA

Dades de l'Assignatura	
Codi	34725
Nom	Odontologia en pacients especials
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	6.0
Curs acadèmic	2022 - 2023

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1206 - Grau d'Odontologia	Facultat de Medicina i Odontologia	5	Primer quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1206 - Grau d'Odontologia	24 - Odontología en pacientes especiales	Obligatòria

Coordinació

Nom	Departament
SILVESTRE DONAT, FRANCISCO JAVIER	131 - Estomatologia
SILVESTRE RANGIL, JAVIER	131 - Estomatologia

RESUM

Els avanços en medicina i en odontologia ens obliguen a adaptar els nostres coneixements i habilitats a les noves tecnologies i als nous perfils de pacient. La prolongació de l'esperança de vida en l'ésser humà i l'envelliment de la població als països desenvolupats, així com la supervivència de malalts amb malalties sistèmiques critiques o amb malformacions i discapacitats greus, fan necessari adaptar-hi els mètodes i les tècniques de l'assistència odontològica específica i intentar d'optimitzar el tractament dental sense repercutir negativament en el seu estat de salut. En l'àmbit social és important satisfer la problemàtica que planteja l'assistència bucodental a aquests pacients, com és el cas dels discapacitats físics o psíquics severs.

Aquesta assignatura obligatòria s'imparteix en l'últim curs del grau. Els alumnes, que ja han adquirit coneixements i habilitats en el tractament odontològic general bàsic, aprendran ara per grups de malalts sistèmics i de discapacitats aquelles característiques i atencions especials necessàries per al seu tractament odontològic. Es farà l'aprenentatge teoricopràctic i clínic de les modificacions, atencions i mitjans especials que cal fer servir en cada tipus de pacient en concret, com l'ús per exemple del recurs de tractar amb sedació o anestèsia general.

Es recorda a l'estudiantat la gran importància de fer les enquestes d'avaluació de tot el professorat d'aquesta assignatura.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

1206 - Grau de Odontologia :

1210 - Grau d'Odontologia 2012 :

R4-OBLIGACIÓ D'HAVER SUPERAT PRÈVIAMENT L'ASSIGNATURA

34714 - Medicina bucal

34715 - Cirurgia bucal

34723 - Periodòncia

34714 - Medicina bucal

34715 - Cirurgia bucal

34723 - Periodòncia

Altres tipus de requisits

COMPETÈNCIES

1206 - Grau d'Odontologia

- Establir el diagnòstic, el pronòstic i la planificació terapèutica adequada en totes les àrees clíniques de l'odontologia, sent competent en el diagnòstic, el pronòstic i l'elaboració del pla de tractament odontològic del pacient que requerisca cures especials, inclosos els pacients mèdicament compromesos (com ara diabètics, hipertensos, immunodeprimits, anticoagulats, entre d'altres) i pacients amb discapacitat.
- Reconèixer les situacions de risc vital i saber fer maniobres de suport vital bàsic.
- Saber planificar i realitzar tractaments odontològics multidisciplinaris, seqüencials i integrats de complexitat limitada en pacients de totes les edats i condicions i dels pacients que requerisquen cures especials.
- Adquirir experiència clínica sota la supervisió adequada.
- Conèixer les bases farmacològiques de les distintes tècniques anestèsiques, tant locals com generals, així com el paper de la sedació i l'anestèsia general en el maneig del pacient odontològic.
- Identificar el pacient que requerisca cures especials, reconeixent-ne les característiques i les peculiaritats.

- Identificar, valorar i atendre emergències i urgències mèdiques que es puguen presentar durant la pràctica clínica odontològica i aplicar tècniques de reanimació cardiopulmonar.

RESULTATS DE L'APRENENTATGE

L'alumne ha d'adquirir coneixement i habilitats sobre la planificació del tractament dental de pacients que representen un risc mèdic o d'aquells amb una dificultat del maneig odontològic per la conducta (discapacitats psíquics) o per la tècnica odontològic que cal aplicar (risc de sagnat, risc excessiu d'infecció, mínima obertura bucal, baveig excessiu, etc.).

Ha de conèixer les característiques orals de certes lesions típiques o habituals en pacients especials que els fan més vulnerables al tractament dental.

Han de ser capaços d'avaluar les possibilitats del risc clínic específic d'un pacient odontològic i de conèixer el protocol i la guia clínica específica que cal seguir en aquest cas per a l'atenció bucodental.

Ha de ser capaç de seguir una conducta adequada i eficaç en la clínica odontològic davant de determinades situacions d'emergència mèdica.

Finalment, ha de ser capaç d'avaluar i prendre les decisions oportunes en casos d'interacció entre els processos patològics sistèmics o els fàrmacs que prenen i el tractament dental.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. El pacient de risc mèdic en la clínica odontològica. Pacients amb necessitats especials en odontologia. Estimació de risc mèdic en la clínica dental. Valor semiològic del pacient odontològic.

2. Tractament odontològic en situacions de risc mèdic. Monitorització en odontologia. Protocols o guies clíniques per al tractament odontològic en pacients de risc.

3. Emergències més freqüents en la clínica odontològica. Suport vital bàsic i suport vital avançat.

4. Maneig odontològic del pacient amb risc de sagnat.

5. Maneig odontològic del pacient amb malalties hematològiques.

6. Maneig odontològic del pacient amb patologia cardiovascular.

7. Maneig odontològic del pacient amb insuficiència renal. El pacient en hemodiàlisi.

8. Maneig odontològic del pacient amb insuficiència hepàtica.

9. Maneig odontològic del pacient amb problemes digestius.

10. Maneig odontològic del pacient amb immunodeficiències i risc infecciós.

11. Maneig odontològic del pacient amb patologia reumatològica.

12. Maneig odontològic del pacient amb malalties respiratòries.

13. Odontologia en pacients amb malalties del sistema endocrí.

14. El pacient oncològic en odontologia. Pacient sotmès a cirurgia radical i amb necessitats de pròtesi maxil·lofacial.

15. Maneig odontològic del pacient irradiat en odontologia. El maneig odontològic del pacient que rep quimioteràpia en odontologia.

16. Maneig odontològic dels pacients amb patologia neuromuscular. Alteracions neuromusculars que requereixen atencions odontològiques especials. Pacient epilèptic en la clínica odontològica.

17. Maneig odontològic del pacient amb alteracions neurodegeneratives cròniques. Pacients amb parkinsonisme i pacients amb malaltia dAlzheimer.

18. Maneig odontològic del pacient amb alteracions psiquiàtriques.

19. El pacient discapacitat en odontologia. Discapacitat i minusvalidesa. Criteris generals de maneig odontològic. Criteris de tractament amb anestèsia local, sedació o anestèsia general.

20. Maneig odontològic del pacient discapacitat físic. Maneig odontològic del pacient amb discapacitat sensorial. El pacient sord i cec.

21. Maneig odontològic general del pacient amb discapacitat psíquica. Criteris generals de maneig. Restricció física, tipus i models. Assistència adaptada.

22. Maneig odontològic del pacient amb paràlisi cerebral (PC). Maneig odontològic del pacient autista.

23. Maneig odontològic del pacient amb retard mental (RM) o alteracions cognitives. Maneig odontològic del pacient amb síndrome de Down. Maneig de pacients amb malalties rares.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Pràctiques odontologia	40,00	100
Classes de teoria	26,00	100
Pràctiques en laboratori	14,00	100
Pràctiques en aula informàtica	10,00	100
Elaboració de treballs en grup	20,00	0
Estudi i treball autònom	20,00	0
Preparació de classes de teoria	10,00	0
Preparació de classes pràctiques i de problemes	10,00	0
TOTAL	**150,00**	

METODOLOGIA DOCENT

L'alumne rebrà classes teòriques, que s'impartiran de manera dinàmica a partir de supòsits de casos clínics, amb aplicació del protocol més actualitzat que cal seguir en els casos plantejats. Els seminaris seran sobre introducció a la recerca clínica en els col·lectius de pacients mèdicament compromesos i discapacitats, i servirà de base per a l'elaboració d'un treball de revisió. També es faran seminaris sobre suport vital bàsic i avançat i sobre anestèsia general en odontologia. Així mateix, es faran tallers pràctics sobre monitorització, fàrmacs d'urgència i maneig de pacients discapacitats. El curs es complementa amb les practiques clíniques amb pacients especials externs a diverses clíniques especialitzades a tractar pacients discapacitats profunds i mèdicament compromesos. També es faran pràctiques clíniques a la clínica odontològic universitària, al primer pis.

AVALUACIÓ

En aquesta matèria, l'avaluació de l'aprenentatge dels alumnes es farà a partir dels elements següents:

1) **Teoria:** Els alumnes realitzaran un exercici escrit sobre elements de la matèria al final del quadrimestre. La valoració d'aquest apartat constituirà el 80% de la nota final.

2) **Pràctiques:** Es valorarà la participació activa en les practiques clíniques i en el taller pràctic mitjançant l'elaboració d'un informe final sobre el que s'hi ha fet i els pacients vistos. Aquesta part constituirà el 10 % de la nota final.

3) Es valorarà la realització, durant el curs i per parelles, d'un **treball** sobre una guia clínica de pacients especials, que constituirà el 10% de la nota final.

És requisit per accedir a l'avançament de convocatòria d'aquesta assignatura que l'estudiant haja cursat amb aprofitament la totalitat de les seues pràctiques.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- Silvestre FJ, Plaza A. Odontología en pacientes especiales. Valencia: PUV Publicacions de la Universitat de València, 2007.
- Scully C, Diz-Dios P, Kumar N. Special Care in Dentistry. Churchill Livingstone-Elsevier: Londres, 2007.
- Elías R. Odontología para pacientes con necesidades especiales. Ripano: Madrid, 2008.

Complementàries

- Pinto da Silva LC, de Almeida Cruz R. Odontologia para pacientes com necessidades especiais. Protocolos para o atendimento clínico. Santos Ed: São Paulo, 2009.
- Raposa KA, Perlman SP. Treating the dental patient with a developmental disorder. Wiley-Blackwell: Ames, 2012.
- Fiske J. Special Care Dentistry.Quintessence Publishing Co: Londres, 2007.